

C-324/23. sz. [Myszak]¹ ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. május 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság,
Lengyelország)**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2022. október 26.

Felperesek:

OF

EI

RI

Alperes:

Getin Noble Bank S. A.

Az alapeljárás tárgya

A felperes fogyasztók CHF-hez (svájci frankhoz) kötött jelzálogkölcson-szerződést kötöttek az alperes bankkal, és mostanáig nem fizették ki a megállapodás szerinti összes törlesztőrészletet. A felperes fogyasztók annak megállapítását kérték, hogy e szerződés tisztességtelen feltételeket tartalmaz, továbbá kérték a szerződés semmissé nyilvánítását és a banknak a kifizetett törlesztőrészletek visszatérítésére való kötelezését.

Az alperes bankot szanálás alá vonták, ezért a felperesek az alperes bank szanálása és várható fizetési képzetelensége miatt már nem behajtható további

¹ A jelen ügy neve fiktív, az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

kölcsön-törlesztőrészletek fizetésének felfüggesztése formájában biztosítási intézkedés elrendelését kérték.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Azon nemzeti jogszabályoknak a 93/13/EGK irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével és 7. cikkének (1) bekezdésével, valamint a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 70. cikkének (1) és (4) bekezdésével való összeegyeztethetősége, amely szerint a fogyasztó által szanálás alá vont bankkal szemben benyújtott, arra irányuló ideiglenes intézkedés (óvintézkedés) iránti kérelemnek, hogy a bírósági eljárás időtartamára függeszék fel azon kölcsönszerződésből eredő kölcsön-törlesztőrészletek fizetésére vonatkozó kötelezettséget, amelyet a bíróság a benne foglalt tisztességtelen feltételek elhagyása miatt valószínűleg érvénytelennek fog minősíteni, pusztán azért nem lehet helyt adni, mert e bankot szanálás alá vonták.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés/ek

Úgy kell-e értelmezni a tényleges érvényesülés és az arányosság elvének fényében a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését, valamint a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról szóló, 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 34. cikke (1) bekezdésének b) és g) pontját, 70. cikkének (1) és (4) bekezdését, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a fogyasztó által a szanálás alá vont bankkal szemben benyújtott, arra irányuló ideiglenes intézkedés (óvintézkedés) iránti kérelemnek, hogy a bírósági eljárás időtartamára függeszék fel azon kölcsönszerződésből eredő törlesztőrészletek fizetésére vonatkozó kötelezettséget, amelyet a bíróság a benne foglalt tisztességtelen feltételek elhagyása miatt valószínűleg érvénytelennek fog minősíteni, pusztán azért nem lehet helyt adni, mert e bankot szanálás alá vonták?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések és a Bíróság ítélkezési gyakorlata

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés: 169. cikk (1) bekezdése.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája: 38. cikk.

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv, a negyedik, a huszonegyedik és a huszonnegyedik preambulumbekkezdés, a 6. cikk (1) bekezdése és a 7. cikk (1) bekezdése

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv: (50) és (130) preambulumbekkezdés, 34. és 70. cikk.

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv, a negyedik, a huszonegyedik és a huszonnegyedik preambulumbekkezdés, a 6. cikk (1) bekezdése és a 7. cikk (1) bekezdése

A Bíróság

2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélete, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980;

2012. június 14-i Banco Español de Crédito ítélete, C-618/10, EU:C:2012:349;

1990. június 19-i Factortame ítélete, C-213/89, ECLI:EU:C:1990:257;

2001. január 11-i Siples ítélete, C-226/99, ECLI:EU:C:2001:14;

2007. március 13-i Unibet ítélete, C-432/05, ECLI:EU:C:2007:163;

2014. szeptember 10-i Kušionova ítélete, C-34/13, EU:C:2014:2189;

2013. március 14-i Aziz ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164;

1990. június 26-i Kuhar ítélete, C-407/18, EU:C:1990:257;

2022. május 5-i Banco Santander SA kontra J.A.C. ítélete, C-410/20, ECLI:EU:C:2022:351;

2016. október 26-i Ismael Fernandez Oliva végzés, C-568/14–C-570/14, EU:C:2016:828;

Juliane Kokott főtanácsnok Banco de Portugal, Fondo de Resolución, Novo Banco SA kontra VR ügyre vonatkozó 2020. november 19-i indítványa, C-504/19, ECLI:EU:C:2020:943.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Ustawa z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (a polgári törvénykönyvről szóló, 1964. április 23-i törvény, a továbbiakban: KC) 385¹. cikke:

„1. § A fogyasztói szerződés egyedileg meg nem tárgyalt feltételei nem kötelezik a fogyasztót, ha azok a fogyasztó jogait és kötelezettségeit a jóerkölcsbe ütköző és a fogyasztó érdekeit súlyosan sértő módon állapítják meg (jogszabályba ütköző szerződési feltételek). Ez nem vonatkozik a felek főszolgáltatásaira – különösen az árra vagy a díjazásra – vonatkozó feltételekre, ha azok egyértelműen vannak megfogalmazva.

2. § Ha az 1. § alapján a szerződés valamely feltétele nem kötelezi a fogyasztót, a szerződés többi része továbbra is köti a feleket.

3. § Egyedileg meg nem tárgyaltnak minősülnek azok a szerződési feltételek, amelyek tartalmára a fogyasztó nem volt tényleges befolyással. Ez különösen olyan szerződési feltételekre vonatkozik, amelyek a másik szerződő fél által a fogyasztónak javasolt szerződésmintából származnak.

4. § Annak bizonyítása, hogy valamely feltételt egyedileg megtárgyaltak, az erre hivatkozó felet terheli.”

A KC 405. cikke:

„Aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles az előnyt természetben visszaszolgáltatni, ha ez nem lehetséges, annak értékét kell megtérítenie.”

A KC 410. cikke:

„1. § Az előző cikke rendelkezései különösen a jogalap nélküli szolgáltatásra vonatkoznak.

2. § Jogalap nélküli a szolgáltatás, ha az azt teljesítő személy arra egyáltalán, vagy azon személy tekintetében nem volt köteles, akinek a részére teljesített, vagy ha nyújtásának oka megszűnt, vagy ha a szolgáltatással elérni kívánt célt nem érték el, vagy a szolgáltatási kötelezettséget keletkeztető jogügylet érvénytelen volt, és a szolgáltatást követően sem lett érvényes.”

Kodeks postępowania cywilnego (a polgári perrendtartásról szóló, 1964. november 17-i törvény, a továbbiakban: KPC) 189. cikke

A KPC 730¹. cikke:

1. § Az ideiglenes intézkedés elrendelését bármelyik fél vagy az eljárás bármely résztvevője kérheti, ha a követelést és az ideiglenes intézkedés elrendeléséhez fűződő jogi érdekét valószínűsíti.

2. § Az ideiglenes intézkedés elrendeléséhez fűződő jogi érdek akkor áll fenn, ha az ideiglenes intézkedés hiánya lehetetlenné teszi vagy komolyan veszélyezteti az ügyben hozott határozat végrehajtását, vagy egyéb módon teszi lehetetlenné vagy veszélyezteti komolyan az eljárás céljának elérését.

2¹. § [omissis]. *Az ideiglenes intézkedés elrendeléséhez fűződő jogi érdeket valószínűsítettnek kell tekinteni, ha az ideiglenes intézkedés elrendelését kérő fél az a felperes, aki az ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó túlzott késedelmek elleni fellépésről szóló, 2013. március 8-i törvény) értelmében vett kereskedelmi ügyletből eredő pénzkövetelést érvényesít, abban az esetben, ha ezen ügylet értéke nem haladja meg a hetvenötezer PLN-t, és az érvényesített követelést nem teljesítették, a teljesítési határidejének lejártától pedig legalább három hónap eltelt.*

3. § *Az ideiglenes intézkedés módjának kiválasztásakor a bíróság olyan mértékben veszi figyelembe a felek vagy az eljárásban részt vevő személyek érdekeit, hogy a jogosult megfelelő jogvédelemben részesüljön, a kötelezetre pedig ne háruljon a szükségesnél nagyobb teher.*

A KPC 731. cikke

A KPC 755. cikke

1. § *Ha az ideiglenes intézkedés tárgya nem pénzkövetelés, a bíróság az általa az adott körülmények között megfelelőnek ítélt módon rendeli el az ideiglenes intézkedést, nem zárva ki a pénzkövetelések biztosítására előírt módokat. A bíróság különösen:*

- 1) *meghatározhatja az eljárás időtartamára a felek vagy az eljárásban részt vevő személyek jogait és kötelezettségeit,*
- 2) *megtilthatja az eljárással érintett tárgyak vagy jogok elidegenítését;*
- 3) *felfüggesztheti a végrehajtási eljárást vagy a határozat végrehajtására irányuló egyéb eljárást; [...].”*

Ustawa z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (a fizetésképtelenségről szóló, 2003. február 28-i törvény) 146. cikke

Ustawa z 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (a bankgarancia-alapról, a betétbiztosítási rendszerről és a szanálásról szóló, 2016. június 10-i törvény, a továbbiakban: BFGU) 135. cikke, különösen a (4) bekezdés:

„(4) A szanálás során a szanálás alatt álló szervezettel szemben nem kezdeményezhető végrehajtási és biztosítási intézkedés iránti eljárás.”

A tényállás és az eljárás rövid ismertetése

- 1 OF a szüleivel, RI-vel és EI-vel együtt 2007-ben a varsói székhelyű Getin Noble Bank S.A. alperessel 185 375,71 PLN (hosszvetőleg 40 000 euró) összegű, 360 hónap futamidejű, CHF-hez kötött jelzálogkölcson-szerződést kötött. A szerződés

9. §-ának (2) bekezdése szerint a kölcsönösszeget a folyósítás napján a bank táblázatában szereplő vételi árfolyamon kellett CHF-re átváltani. A szerződés 10. §-ának (3) bekezdése szerint a kölcsön (CHF-ben számított) törlesztőrészleteit a bank táblázatában szereplő, a törlesztőrészlet fizetésének napján érvényes eladási árfolyamon kellett átváltani PLN-re.

- 2 A kölcsön az ingatlanvétélár egy részének és a kölcsönfelvétel költségeinek a fedezésére szolgált. A kölcsönszerződés úgy rendelkezett, hogy a kölcsön tőkeösszeget a bank által meghatározott vételi árfolyamon váltják át svájci frankra (CHF), míg a CHF-ben számított törlesztőrészleteket szintén a bank által meghatározott eladási árfolyamon fizetik vissza. A felpereseket egy olyan táblázat formájában tájékoztatták a kamatláb- és árfolyamváltozások hatásáról, amely annak feltételezése mellett hasonlította össze a kölcsön törlesztőrészleteit, hogy a kölcsönösszeg 20%-kal, árfolyam-emelkedés esetében pedig 9,21%-kal nő (ami megfelelt az elmúlt év legmagasabb és legalacsonyabb árfolyama közötti különbségnek).
- 3 2022. szeptember 29-én a bankgarancia-alapról szóló törvény alapján eljáró bankgarancia-alap határozatot hozott az alperes bank szanálásának az áthidaló intézményi eszköz igénybevételével történő megkezdéséről. A határozat alapján létrejött a VELO Bank S.A. nevű új jogalany, amelyre az alperes Getin Noble Bank S.A. szinte valamennyi jogát és kötelezettségét átruházták, leszámítva azonban a svájci frankban (CHF) nyilvántartott vagy a svájci frank (CHF) árfolyamához kötött hitel- és kölcsönszerződésekkel kapcsolatos tényleges, jogi vagy jogellenes cselekményekből eredő vagyoni jogokat, valamint az e vagyoni jogokból eredő követeléseket – köztük polgári, közigazgatási eljárás tárgyát képező követeléseket – függetlenül azok érvényesítésének időpontjától. Ez azt jelenti, hogy a bank vagyona főként olyan kölcsönszerződésekből eredő követelésekből áll, amelyek a felperesek szerződéséhez hasonlóan tisztességtelen szerződési feltételeket tartalmaznak, és amelyek meg is támadhatók. Az említett határozat másik bíróság által a C-118/23. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés tárgyát képezi.
- 4 A bankgarancia-alap médiában tett kijelentései szerint az alperes bank fizetéseképtelenségének megállapítása és felszámolása iránti kérelmet az év során be fogják nyújtani.

Az alapügyben eljáró felek alapvető érvelése

- 5 A felperesek (adósok) keresetet indítottak a kérdést előterjesztő bíróság előtt, és jelenleg a hivatkozott szerződés érvénytelenségének megállapítását, valamint 48 352,97 PLN és 27 171,82 CHF (ami a jelenlegi árfolyamon a folyósított tőke mintegy 95 százaléknak felel meg) törvényes késedelmi kamatokkal és a perköltségekkel együtt történő megítélését kérik. A felperesek jelezték, hogy a kölcsönszerződés a kölcsönösszeg devizában történő indexálására vonatkozó, jogszabályba ütköző rendelkezéseket tartalmazott. A követelt összeg a felperesek

által teljesített kifizetések összege, amely az alperes által kapott jogalap nélküli szolgáltatásnak minősül. Másodlagosan a felperesek azt kérik, hogy a szerződés a benne foglalt tisztességtelen feltételek elhagyását követően fennmaradjon.

- 6 Az alperes bank a kereset elutasítását és a perköltségek megtérítését kéri. Az alperes formális kifogásokat emelt, és tagadta, hogy a szerződési feltételek jogszabályba ütköznenek. Dokumentumokat nyújtott be e feltételek jogszerűségének alátámasztására. Azzal is érvelt, hogy a bank jogosult a tőke teljes kifizetett összegének visszatérítésére és e tőkeösszeg igénybevételeért járó díjazásra.
- 7 A szanálás megkezdését követően a felperesek a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti követelésük biztosításának elrendelése iránti kérelmet terjesztettek elő, amely arra irányult, hogy az eljárás időtartamára határozzák meg az eljárásban részt vevő felek jogait és kötelezettségeit azáltal, hogy:
 - i. a keresetindítástól az eljárás jogerős befejezéséig függesszék fel a kölcsönszerződés törlesztőrészleteinek szerződésben meghatározott összegben és időpontokban történő teljesítésére vonatkozó kötelezettséget,
 - ii. tiltsák meg az alperesnek a szerződés felmondására vonatkozó nyilatkozat megtételét,
 - iii. tiltsák meg az alperesnek, hogy a biztosítási intézkedés elrendelésétől az eljárás befejezéséig tartó időszakra a gazdasági információs hivatalnál közzétegye a kölcsön visszafizetésének felperesek általi elmulasztására vonatkozó információkat.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid összefoglalása

- 8 A kérdést előterjesztő bíróság hasonló ügyben már terjesztett elő előzetes döntéshozatalra kérdést a követelések kölcsönszerződés teljesítésének felfüggesztésével történő biztosításának általános lehetősége tekintetében, tehát az abban az ügyben felhozott érvek továbbra is érvényesek (C-287/22). A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint különösen a kölcsön törlesztőrészleteinek fizetésére vonatkozó kötelezettség felfüggesztésére irányuló biztosítási intézkedés elrendelése megengedett. Ezen ügy tényállásában az alapvető különbség az alperes bank szanálásának kimondása, amely alapvető következményekkel jár a biztosítási intézkedés iránti eljárás megindításának elfogadhatóságára és a már megindított eljárások folytatására nézve.
- 9 A Bíróság több alkalommal is általános megállapításokat tett arra vonatkozóan, hogy a nemzeti bíróságoknak képesnek kell lenniük ideiglenes intézkedések elfogadására az uniós jogrend által biztosított jogok védelmére vonatkozó bírósági határozatok teljes hatékonyságának érdekében (lásd: 1990. június 19-i Factortame ítélet, C-213/89, EU:C:1990:257, 21. pont; 2001. január 11-i Siples ítélet,

C-226/99, EU:C:2001:14, 19. pont; 2007. március 13-i Unibet ítélet, C-432/05, 67. pont).

- 10 A kérdést előterjesztő bíróság abból a feltevésből indult ki, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító és a bank által meghatározott árfolyamokra hivatkozó, jogszabályba ütköző szerződési feltételek szerződésbe foglalása azt eredményezi, hogy a szerződés egésze e tisztességtelen feltételek elhagyását követően nem maradhat fenn, ami a nemzeti jog alapján annak érvénytelenségével egyenértékű (a KC 385¹. cikke). Ennek megfelelően az érvénytelennek minősített szerződésben részes felek mindegyikét megilleti a másik féllel szemben a teljesített szolgáltatás megtérítése iránti követelés (a KC 410. cikke), és e követelések kielégítése beszámítás útján is lehetséges.
- 11 A KC 385¹. cikke a 93/13 irányelvet ülteti át a lengyel jogba. Következésképpen e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy biztosítsa ezen irányelv céljainak leghatékonyabb megvalósítását. Amint a Bíróság már megállapította, a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amely nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást. Ennélfogva egy ilyen kikötés tisztességtelen jellege bírósági megállapításának főszabály szerint azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne. A nemzeti bíróság azon kötelezettsége, hogy mellőzze az olyan tisztességtelen szerződési feltétel alkalmazását, amely jogalap nélkül kifizetettnek bizonyuló összegek fizetésére kötelez, főszabály szerint ezzel egyező összegű visszafizetési kötelezettséget eredményez (lásd: 2016. december 21-i Francisco Gutiérrez Naranjo ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 61. és 62. pont).
- 12 Amennyiben a tisztességtelen szerződési feltételek elhagyása a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapításával jár, a restitutív joghatás abból áll, hogy a kölcsönszerződés alapján kifizetett összegek visszafizetésére irányuló követelés keletkezik a bankkal szemben. A fogyasztó így a bank hitelezőjévé válik, és követelését (bírósági ítélet meghozatalát követően) végrehajtás útján vagy a banknak a lehívott tőkeösszeg visszafizetésére vonatkozó követelésébe való beszámítással érvényesítheti. A szanálás kimondása kizárja a bankkal szembeni végrehajtás lehetőségét, így a restitúciós joghatás elérésének egyetlen hatékony módja a beszámítás lesz. Ha azonban a fogyasztó a bank részére a lehívott tőkeösszegnél nagyobb összeget fizetett ki, a túlfizetés tekintetében elesik ettől a lehetőségtől.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a kölcsönszerződés hosszú időtartama és az ilyen szerződés érvénytelenségének megállapítását követően fennálló helyzet sajátossága kétségeket ébreszt a 93/13 irányelv és a 2014/59 irányelv egymáshoz való viszonyát illetően. A 2014/59 irányelv nem biztosít külön jogokat a fogyasztóknak, így azt is meg kellene állapítani, hogy a szanálás esetében megengedett a fogyasztókat a bank hitelezőiként megillető jogok korlátozása. A 2014/59 irányelvben foglalt szabály szerint a hitelezők nem kerülnek hátrányos

helyzetbe a rendes fizetéseket eljáráshoz képest, és az egyazon osztályba tartozó hitelezők egyenlő bánásmódban részesülnek. Ezért az, hogy a fogyasztót megfosztják attól a tényleges lehetőségtől, hogy a fenti lehívott tőkeösszeget meghaladóan teljesített szolgáltatások visszatérítését követelhesse, – noha hátrányos következményekkel járna a fogyasztóra nézve – úgy tűnik, megfelel a 2014/59 irányelv céljainak, mivel a fogyasztók e tekintetben a többi hitelezővel egyenlő bánásmódban részesülnek.

- 14 A bank egyéb hitelezőkkel szembeni kötelezettségeinek összegét azonban a szanálás kimondásának időpontja korlátozza. Ezen időpontot követően a bankkal szembeni (például a leírt kötvényekből eredő) követelések összege nem növekszik, így a szanálásnak a követelések érvényesítésének csökkentett lehetőségével, vagy akár a kötelezettség alóli mentesüléssel kapcsolatos negatív következményei (veszteségek) már nem fokozódnak. Ugyanakkor az a fogyasztó, aki a bank részére a tisztességtelen feltételeket tartalmazó szerződés alapján a szanálás kimondását követően teljesít, növeli a veszteségének összegét, mivel a teljesített szolgáltatásokat már nem fogja tudni visszakapni. A beszámítás lehetősége a bank követeléseinek összegére korlátozódik, a várható fizetéseket eljárási eljárás további formai követelményei pedig azt korlátozni fogják. A fogyasztó tehát többi hitelezőhöz képest hátrányosabb helyzetbe kerül.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 93/13 irányelv és a 2014/59 irányelv említett rendelkezéseinek olyan értelmezése, amely megakadályozná a kölcsönszerződés teljesítésének a fogyasztóval szemben megfelelő bírósági végzéssel történő felfüggesztését, ellentétes lenne a tényleges érvényesülés elvével. A fogyasztót ekkor nemcsak attól a lehetőségtől fosztanák meg, hogy ténylegesen felmondja a tisztességtelen feltételeket tartalmazó szerződést, hanem a restitutív joghatás későbbi érvényesítése lehetőségének hiányában az ilyen szerződést teljesítenie is kellene. A 93/13 irányelvnek így nem lenne visszatartó hatása, mivel a tisztességtelen feltételeket tartalmazó szerződéseket továbbra is teljesítenék, és az eladók vagy szolgáltatók számára a várt bevételt eredményeznék. Ilyen helyzetben a szanálásnak az uniós jog alapján eljáró állami hatóság által történő kimondása azt eredményezné, hogy a fogyasztók lemondanának az őket megillető, többek között az Alapjogi Charta 38. cikke által kifejezetten védett jogok érvényesítésétől.
- 16 Ugyanakkor a nemzeti jog vonatkozó rendelkezéseit a bíróságok úgy értelmezik, hogy azok kizárják a szanálás alatt álló bankkal szemben a biztosítási intézkedés elrendelése iránti eljárás megindítását. Az ilyen értelmezés teljesen figyelmen kívül hagyja a 93/13 irányelvben foglalt szabályozást, és megfosztja a fogyasztót az ezen irányelvből eredő jogaitól. Következésképpen a bíróságok elutasítják a biztosítási intézkedések fogyasztók érdekében történő elrendelését.
- 17 A nemzeti jog hivatkozott rendelkezései a kérdést előterjesztő bíróság szerint helytelenül ültetik át a 2014/59/EU irányelv 70. cikkének (1) és (4) bekezdését, mivel e rendelkezés annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a szanálási hatóság (jelen ügyben a bankgarancia-alap) a szanálás alatt álló intézmény

biztosított hitelezői esetében kizárólag a követelés tekintetében nyújtott biztosítékok érvényesítésének lehetőségét korlátozhatja az ezen intézmény eszközeivel kapcsolatban, és kizárólag attól az időponttól kezdve, amikor a korlátozásról szóló értesítést közzéteszik abban a tagállamban, amelyben az intézmény székhelye található.

- 18 Ugyanakkor a BFGU hivatkozott 135. cikkének (1) és (4) bekezdése teljesen figyelmen kívül hagyja a 2014/59 irányelv 70. cikkének (1) és (4) bekezdésében foglalt feltételeket. Lényegében tehát a 2014/59 irányelvnek a nemzeti jogrendbe történő kiterjesztő átültetésére került sor, aminek következtében a szanálás alatt álló szervezettel szemben felülről tiltják meg a biztosítási intézkedés elrendelése iránti eljárások megindítását, ami a 93/13 irányelvből eredő fogyasztói jogokat is sérti.
- 19 A Bíróságnak a C-287/22. sz. ügyben meghozandó határozatától függően a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a fizetéseképtelenségi eljárásban is megengedhető lenne az alapeljárásban szóban forgó szerződésből eredő kölcsön-törlesztőrészek fizetésére vonatkozó kötelezettség felfüggesztéséből álló biztosítási intézkedés elrendelése. A biztosítási intézkedés a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló nem pénzbeli követelésre vonatkozik, és az ilyen követelésnek nincsenek közvetlen vagyoni következményei a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont személyre nézve. Az ilyen biztosítási intézkedés nem minősül a fizetéseképtelenségről szóló törvény 146. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, fizetéseképtelenségi eljárás alá vont személy vagyont érintő biztosítási intézkedésnek. A fizetéseképtelenségi eljárás alá vont személyt érintő vagyoni következmények viszont a 93/13 irányelv és a végrehajtási rendelkezések, például a KC 385¹. cikke 1. §-ának alkalmazásából eredő restitutív joghatásként a jogalap nélküli szolgáltatás visszatérítésével kapcsolatos pénzbeli követelésekből erednek. Ezért az utóbbi követelésre vonatkozó biztosítási intézkedés nem megengedett.
- 20 Mivel az alapügyben szereplőhöz hasonló követelésre vonatkozó biztosítási intézkedés a fizetéseképtelenségi eljárás során elfogadható lenne, a BFGU 135. cikke (1) és (4) bekezdésének olyan értelmezése esetén, amely megtagadja az ilyen követelésre vonatkozó biztosítási intézkedés elrendelését, a fogyasztónak minősülő hitelező a fizetéseképtelenségi eljáráshoz képest hátrányosabb helyzetbe kerülne. Az ilyen értelmezés elfogadása tehát ellentétes lenne a 2014/59 irányelv 34. cikke (1) bekezdésének g) pontjával.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése a tényleges érvényesülés elvének fényében még a szanálás kimondása esetében is megköveteli, hogy abban az esetben, amikor a fogyasztó az eladóval vagy szolgáltatóval (a bankkal) szemben olyan eljárást kezdeményez, amely a kölcsönszerződés feltételei tisztességtelen jellegének, és következésképpen a szerződés érvénytelenségének megállapítására, valamint a fogyasztó által az érvénytelen szerződés alapján kifizetett összegek visszatérítésére (restitúcióra) irányul, a nemzeti bíróságnak lehetősége legyen az

ilyen kölcsönszerződés teljesítésének felfüggesztésére. Ez a fajta biztosítási intézkedés nem jelent előnyt a többi hitelezővel szemben, mivel nem vonatkozik a bank részére már teljesített szolgáltatások visszatérítésére vonatkozó követelésekre.

- 22 Figyelembe kell azonban venni, hogy az alperes bank igényelheti a lehívott tőkeösszeg visszafizetését, amely a szanálás kimondása esetében főkövetelésnek minősül. Úgy tűnik, hogy a szolgáltatás teljesítésének a bank követelése összegének elérését megelőzően történő felfüggesztése ellentétes a szanálás céljával, mivel korlátozza vagy lassítja a más hitelezők követelésének kielégítését is szolgáló eszközök behajtásának folyamatát. Ezen túlmenően egyelőre még nem kizárt, hogy a folyósított tőkeösszeg visszafizetésére irányuló követelésen kívül a bankot más, a C-520/21. és C-756/22. sz. előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben említett követelések is megillettetik.
- 23 A fentiekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság az előterjesztett kérdésre azt a választ javasolja adni, hogy a kérdésben hivatkozott rendelkezéseket a tényleges érvényesülés és az arányosság elvének fényében úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás és ítélkezési gyakorlat, amely szerint annak ellenére nem lehet helyt adni az alapügyben szereplőhöz hasonló kölcsönszerződés teljesítésének felfüggesztésére irányuló biztosítási intézkedés iránti kérelemnek, hogy a bank szanálás alá került, ha a fogyasztó már teljesítette a banknak járó szolgáltatást, aminek a megállapítása a nemzeti bíróság feladata.